

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:
Na celý rok ... 4 koruny — hal.
Na pol roka ... 2 " — "
Na štvrt' roka ... 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
páp. komorník.
Majiteľ' a vydavateľ':
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľ'stvo:
Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin
ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Zkúška o odbavení elementárnych škôl alebo o tom či kto vie písať' a čítať'.

Zabezpečme si volebné právo!

Všetci čo k zabezpečeniu ich volebného práva potrebujú vysvedčenie, že odbavili šiestu alebo štvrtú triedu elementárnej školy, musia si ho zaopatřit alebo pred stálym výborom k tomu ustanoveným, ešte v mesiaci máji zkúšku zložiť o tom, či vedia čítať a písať.

Nariadenie, ktoré minister kultu a výučby vydal v porozumení s ministrom vnútra, sriaďuje, akým spôsobom možno si zadovážiť odpisy otázočných vysvedčení alebo ako zložiť patričnú zkúšku. *Katolícka ľudová Jednota* v najnovšom jej sošite zreteľne vysvetľuje toto nariadenie. Ponevác veľmi vážnou vecou je vyplnenie podmienok zabezpečenia volebného práva a pri voľbách zvíťaziť môžeme len vtedy, keď sa k nim náležite pripravujeme, s dovoľením správy Katolíckej ľudovej Jednoty, prítomne uverejňujeme osnovu spomenutého sošitu, tým cieľom, aby každý člen našej strany presvedčil sa o tom, či mu treba zadovážiť si odpis vysvedčenia alebo či musí zložiť zkúšku, že vie čítať a písať.

Dôrazne a úpenlive prosíme všetkých povolaných vodcov ľudu, nech pečlivo starajú sa o to, aby ani jedon z našich prívržencov nebol pozbavený volebného práva z tej príčiny, že zameškal zadovážiť si školské vysvedčenie alebo zložiť zkúšku, že vie písať a čítať.

Kto si má školské vysvedčenie zaopatřit a kto musí zkúšku zložiť?

Nové volebné právo zvlášte to označuje, že základom jeho je intelektuálny a hmotný cenzus. Jednotliví majú volebné právo jedine na základe intelektuálneho cenzu. Oproti tomu sú, ktorí majú volebné právo výlučne na základe ich odanenia. Najväčšia čiastka občanov dostane volebné právo na základe intelektuálneho cenzu a istého odanenia. §§. 5. a 6. ako aj tieto doplnujúce §§. 8., 9., 50. a 51. XIV. zák. čl. r. 1913. vzťahujú sa na tých, pri ktorých kombinovaný je cenzus intelektuálny a majetkový, ktorí teda ich intelektuálnu schopnosť dokázat musia vysvedčením alebo o tom, že vedia čítať a písať, zložiť musia zkúšku z čiastky pred výborom voličov popisujúcim, z čiastky pred stálym výborom v sídle každého volebného okresu ku tomuto cieľu sstaveným a účinkujúcim.

Najhlavnejšie na toto vzťahujúce sa dva paragrafy tohoto zákona znejú nasledovne:

§. 5. Kto elementárnej ľudovej školy 6. triedu alebo ohľadom volebného oprávnenia tejto zodpovednej školy podobnú triedu alebo stejnej hodnoty naukobeh (takéto sú v 8. §. spomenutého zákona uvedené nasledujúce školy a naukobehy: odbavenie druhej triedy strednej alebo občianskej školy, odbavenie tretej triedy priemyselnej a obchodnej učňovskej školy alebo okrem odbavenej štvrtej triedy elementárnej ľudovej školy, ešte aj odbavenie druhej triedy priemyselnej a obchodnej učňovskej školy, konečne odbavenie štátne sriadeného zodpovedného priemyselného odborného naukobehu),

odbavil s dobrým úspechom, ten v tom páde má volebné právo, jestli ešte sodpovie daktorej i z nasledujúcich zvláštnych podmienok:

1. Keď naň vyrúbené sú aspoň dve koruny priamej štátnej dane; alebo

2. jestli na základe priemyselnej licencie alebo priemyselného certifikátu samostatne prevádza priemysel alebo kupectvo; alebo

3. jestli je takým zamestnancom, ktorý:

a) v obore priemyselného obchodu alebo podniku — rozumejúc pod tým aj banníctvo, kupectvo a priemyselne prevádzanú premávku — od akéhokoľvek času, lež nie ako príležitostne najatý delník za mestnaný je, alebo

b) kto v obore praplodínárstva od ktoréhokoľvek času účinkuje ako prácuvedúci alebo dozorca (11. §.), alebo

c) kto nepadá síce pod body a) b), lež vo verejnej alebo súkromnej službe u jedného a toho istého pracudávajúceho v obore akéhokoľvek zamestnania aspoň cez tri roky stále je zamestnaný; alebo

4. u daktorého voliča v poľnom hospodárstve, v priemyselnom obchode alebo podniku účinkuje ako *pomocný člen rodiny**, alebo

5. ktorí pri vojsku alebo pri žandárstve dosiahli stupeň šaržistu.

O tých, čo odbavenie šiestej triedy elementárnych škôl, s týmito rovného rangu školy alebo naukobehu, nevedia dokázať vysvedčením, 6. §. zákona nariaďuje nasledovne:

6. §. «Kto vie písať a čítať, bez toho že by bol odbavil v 5. §. označené školy, len vtedy má volebné právo, keď sodpovie daktorej z nasledujúcich zvláštnych podmienok:

1. Jestli z jedného druhu dane osobitne alebo z viacej druhov dane spolu vyrúbené je naň aspoň 20 korún priamej štátnej dane; alebo

2. Keď na základe priemyselnej licencie alebo priemyselného certifikátu samostatne prevádza priemysel alebo kupectvo, jestli stále zamestnáva aspoň jedného pomocného delníka

* Pod výpomocným členom rodiny dľa 11. §. zákona rozumef treba daktorého voliča alebo jeho manželky detí, príbuzných, prijaté detí, príležitostne prijatých dievok manželov, jestli v spoločnej domácnosti žijú s voličom a pomáhajú mu v takom poľnom hospodárstve, priemyselnom obchode alebo podniku, ktoré potrebné činia jeho stále, riadne vypomocné zamestnanie.

a z jedného druhu dane osobitne platí aspoň desať alebo z viacej druhov dane spolu vyrúbené je naň aspoň 20 korún priamej štátnej dane; alebo

3 taký zamestnanec, ktorý

a) v obore priemyselného obchodu alebo podniku — rátajúc sem banníctvo, kupectvo, priemyselne prevádzanú premávku — zamestnaný je nielen ako príležitostne najatý denný pracovník alebo bol priemyselným učňom a po zakončení učňovského pomeru od priemyselnej vrchnosti dostal vysvedčenie alebo behom posledných päť rokov buď jednostajne, buď v pretrženiach aspoň cez tri roky pracoval v jednom a tomistom priemyselnom odbore; alebo

b) v smysle 5. §., 3. b) bodu, ako prácuvedúci delník alebo dozorca účinkuje v praplodínárstve; alebo

c) ačpráve nepadá pod a) a b) body, keď vo verejnej alebo súkromnej službe u jedného a tohoistého pracudávajúceho v obore akéhokoľvek zamestnania aspoň od 5 rokov stále je zamestnaný; alebo

4. v smysle 4. bodu 5. §. účinkuje ako výpomocný člen rodiny; alebo

5. v smysle 5. bodu 5. §. je vyslúžený šaržista.

Tieto dva body zákona určujú teda, že jednotliví budú mať volebné právo, jestli odbavili šiestu triedu elementárnej školy a okrem toho ešte sodpovedajú istým určeným podmienkam; iní zas budú mať volebné právo, jestli vedia čítať a písať a okrem toho sodpovedia istým určeným podmienkam o ich zamestnaní alebo odanení.

To, že dakto odbavil šesť elementárnych ľudových škôl alebo že vie písať a čítať, rozumie sa, dokázať musí *písmom*, patrične *zkúškou*. *Takéto písmo je sodpovedné školské vysvedčenie*. Ponevác ale veľmi mnoho ľudí nemá v rukách také školské vysvedčenie, vzdor toho, že skutočne odbavili šiestu, patrične štvrtú triedu elementárnych ľudových škôl, treba im poskytnúť spôsobu, aby toto vysvedčenie pozatýmne zadovážif si mohli. Z druhej strany zas, veľmi mnoho bude takých, ktorí ani pozatýmne nevedia si zaopatriť toto vysvedčenie. Týmto teda príležitosť treba poskytnúť, aby z toho, že ve-

dia čítať a písať, zložiť mohli zkušku asice tak, aby o tom, že vedia čítať a písať, dostali verejnoplatné vysvedčenie, ktorým i nadalej vždy môžu dokázať, že vedia písať a čítať. Konečne možnosti treba poskytnúť aj tým, ktorí nevedeli alebo zameškali zaopatriť si spomenuté verejnoplatné vysvedčenie, aby aspoň z pádu na pád pri popise volebného menoslova mohli dokázať, že vedia písať a čítať.

dať. (Voleb. zák. §. 51.) od tých čo sú alebo boli v takom stave, majú alebo mali také zamestnanie, ktoré zákonom ku školskej vzdelanosti viazané je alebo viazané bolo vtedy, keď patričný ten stav zastupoval alebo otázočne zamestnanie prevádzal.

Dokázanie znalosti písania čítania ani od takých netreba žiadať, ktorí dľa prírody ich zamestnania — keby aj zákonom neboli k tomu viazaní — nemôžu byť bez znalosti čítania a písania.

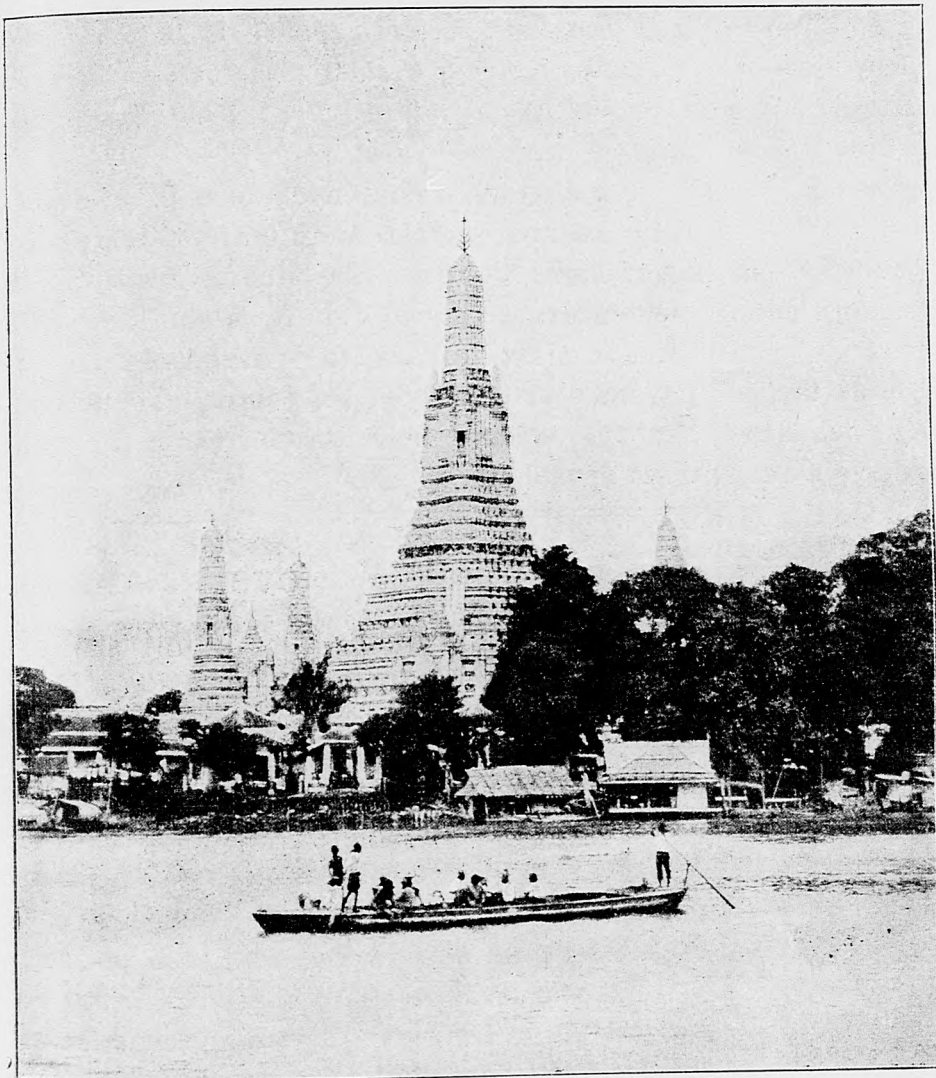
Ako si možno zaopatriť vysvedčenie odbavenej šiestej alebo štvrtej triedy?

V smysle ministerského nariadenia o úspešnom odbavení VI. alebo IV. triedy elementárnej ľudovej školy, včul pozatýmne zadovážiť si možno vysvedčenie akožto dokument k dokázaniu volebnej oprávnenosti t. j. intelektuálneho censu.

Toto nariadenie predovšetkým nakladá, aby mešťanosťom označení úradníci alebo jestli reč je o dedinách, v mene obecného predstavenstva rychtár a notár ustálili, že od roku 1900 zpiatky rátajúc, z ktorých školských rokov nachodia sa tam na odbavenie štvrtej a šiestej triedy poťažné, súčasné poznačenia a na základe týchto zostavené denníky o učebnom pokroku. O najdených denníkoch vo dvoch exemplároch zostaviť treba zápisnice, ktoré podpisáť má aj zastupiteľ udržiavateľa

školy. Samé denníky dľa ročníkov alebo viacej ročníkov spolu, treba sošíť a konce nite pečiatkou mesta, patrične obce zapečatiť tak, aby z denníka ničeho vytiahnuť alebo do neho dačo vložil nebolo možno. Jedon exemplár zápisnice a denníkov v mestách odovzdať treba mešťanosťovi, po dedinách ale predstavenstvu obce.

Kto teda štvrtú triedu alebo šiestu triedu elementárnej ľudovej školy úspešne odbavil,

Pohanská modlitebna v Bangkoku.

O spôsobe zadováženia si školského vysvedčenia ako aj o zkladaní zkušky z toho, že dakto vie čítať a písať, minister náboženstva a výučby, v porozumení s ministrom vnútra pod číslom 1184. vydal nariadenie, ktorým obe záležitosti dopodrobna usporiadauje.

Poznamenáť treba, že o úspešnom odbavení šiestej triedy elementárnej ľudovej školy vysvedčenie a dokázanie toho, že dakto vie čítať a písať, netreba, patrične neslobodno žia-

totižto tak, že aspoň dosť dobrú klasu dostal a o tom zaopatril si chce kópiu vysvedčenia, pri tom pokračovať má nasledovne:

1. Jestli škola, do ktorej svojim časom chodil, ešte jestvuje, obrátiť sa má ku tejto škole;

2. Jestli ale tá škola už prestala, vtedy v meste obrátiť sa ku mešťanostovi, v dedine ale ku obecnému predstavenstvu a požiada ich o kópiu vysvedčenia o odbavení štvrtej alebo šiestej triedy elementárnej ľudovej školy.

Škola, alebo jestli prestala, mešťanosta patrične obecné predstavenstvo, žiadané vysvedčenie povinní sú zdarma vydať každému, čo sa oň osobne uchádza; kto ale také vysvedčenie žiada v liste, tomu povinní sú poslať ho bezodkladne.

Jestli ale ztratily sa otázocné školské poznačenia alebo sú chybné, následkom čoho na uchádzajúceho sa považné položky v nich naísť nemožno, vtedy škola alebo predstavenstvo na vedomie dá to o vysvedčenie uchádzajúceho sa a spolu ho upozorní, že svoju zna-

Posila katolíkov.

lost písania a čítania dokázať môže pred výborom voličov popisujúcim alebo pred stálym výborom ktorého vysvetlenie pozdej nasleduje.

Jestli škola z udania alebo z prosby o vysvedčenie uchádzajúceho sa to vidí, že naň vzťahujúce sa školské poznačenia, príležitostne ochraňujú v inej škole, povinná je dať mu sodpovedný návod alebo upraviť ho na mestanostu, patrične na predstavenstvo otázocnej obce.

Odoprenie vydania žiadaného vysvedčenia je ťažké previnenie a jestli ho zpáchajú úradné osoby, tvorí trestný prečin, ktorý v smysle 3. bodu 3. §. a 2. bodu 4. §. XXIII. zák. čl. 1. 1913. o obrane volebného práva, trestaný má byť do jedného roka siahajúcim žalárom a do 1000 korún siahajúcou peňažnou pokutou.

Na základe výšudanych 5. a 6. §§. volebného zákona všetci budú mať volebné právo, ktorí vedia dokázať, že odbavili šiestu triedu elementárnej ľudovej školy alebo že vedia čítať a písať, dokážu to vysvedčením o odbavení štvrtej triedy, ku čomu potrebné školské vysvedčenie nech zaopatria si tu udaným spôsobom. (Dokončenie nasleduje.)

Z Katolíckej Ľudovej Jednoty.

Agitacionálna cesta na území stolice tekovskej.

Kraj. vysl. Ján Bartos medzi svojimi voličmi.

Ján Bartos, krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany a tajomník Katolíckej Ľudovej Jednoty v mesiaci apríli pokračoval v agitacionálnej ceste na území tekovskej stolice, pri čom organizácie navštívil v nasledujúcich obciach:

Barsvörösvár: V shromaždení v tejto obci vydržiavanom, horlivosťou malého hospodára Eliáša Sábik povzbudené, súčasnilo sa celé obyvateľstvo. Krajinského poslanca peknou rečou privítal Eliáš Sábik. Katolícku Ľudovú Jednotu vysvetľoval krajinský vyslanec tajomník Ján Bartos, za čím počet členov z 38 poriastol na 55. V shromaždení prítomný bol aj učiteľ Karol Dobrovodský.

Néved: Horliví občania do posledného miesta zaplnili veľkú sieň školy, kde vydržiavané bolo shromaždenie, ktoré zapalitou rečou zahájil horlivý miestny farár Valér Bachratý. Ciele a účinkovanie Katolíckej Ľudovej Jednoty vysvetľoval krajinský vyslanec, tajomník Ján

Bartos. Pod dojmom jeho reči počet členov z 43 poriastol na 64. V shromaždení súčasťnil sa aj učiteľ *Ján Karlovszky*.

Tajnasári: Shromaždenie zahájil horlivý farár *Ján Bachratý*. Krajinský vyslanec *Ján Bartos* vysvetľoval Katolícku Ludovú Jednotu, ku ktorej na mieste prihlásilo sa 19 členov.

Mellek: V školskom dvore vydržiavané shromaždenie peknou rečou zahájil horlivý farár *Franc Rehanek*. Krajinský vyslanec tajomník *Ján Bartos* vysvetľoval ciele a účinkovanie Katolíckej Ludovej Jednoty. Miestnu organizáciu utvorili so 47 členami. V shromaždení prítomní boli: statkár *Ignác Császár* a učiteľ *Gustáv Bárcei*.

Verebély: Krajinského vyslanca okresu na chotáre mestečka, za prítomnosti početného obecnstva a hudby, peknou rečou privítal organista učiteľ *Alois Schronk*. Vo veľkom školskom dvore vydržiavané shromaždenie veľavýznamnou rečou zahájil horlivý dekan-farár *Jozef Kraffszky*. Krajinský vyslanec, tajomník *Ján Bartos* vysvetľoval ciele Katolíckej Ludovej Jednoty. Shromaždenie zriedkave peknými rečami zakľúčili: dekan-farár *Jozef Kraffszky* a kaplán *Michal Tarek*. Pod hlbokým dojmom povedaných reči počet členov z 61 poriastol na 147. V shromaždení prítomní boli: hlavný slúžny *Vincenc Nedeczky*, pravotár dr. *Julius Kovács*, náčelník pošty *Jozef Nécsey*, organista-učiteľ *Alois Schronk* a učiteľia *Géza Uherezky* a *Jozef Porubec*.

Dokonč. nasl.

Podelenie volebných okresov.

Stolica šárišská.

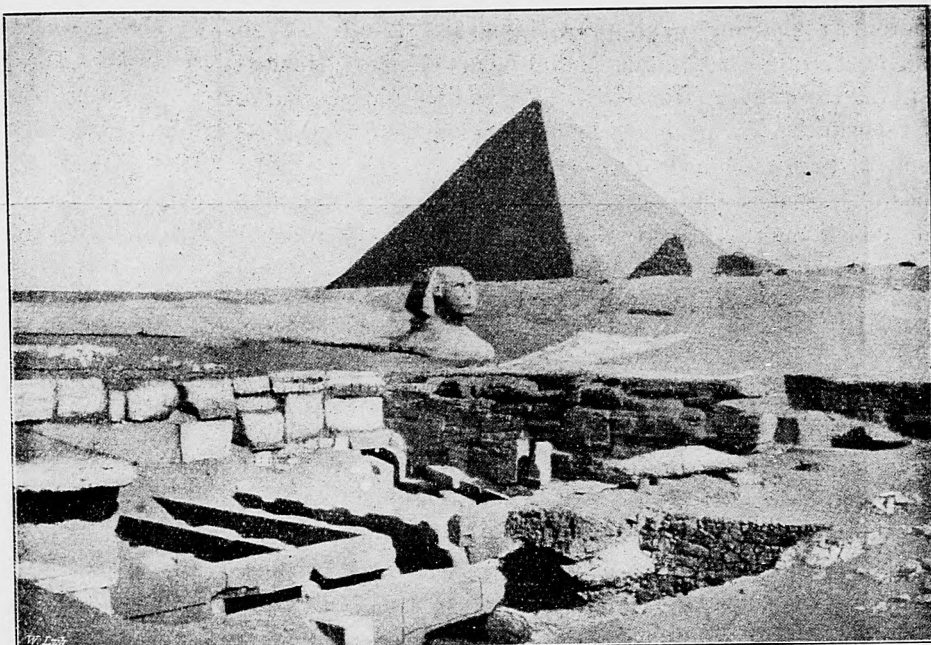
Z okresu sabinovského náhodou vystaly nasledujúce dbce: Szárazvölgy, Szedlice, Szentkereszt, Szentmihályfalva, Szinye, Szinyefő, Szinyelipőc, Szinyeujfalu.

Spišská stolica.

Volebný okres Gölnicbánya.

Sídlo: Gölnicbánya.

Alsószalánk, Beharóc, Felsőszalánk, Felsőszalók, Garancsperóc, Gölnicbánya mesto so sriad. mag., Gyón-

Sfinks a piramida v Egypte.

falva, Harakóc, Hidegpatak, Jekefalva, Kisolsva, Kissoly-már, Kluknó, Kojso, Kolinfalva, Korompa, Korotnok, Lazonpatak, Margitfalva, Nagykuncfalva, Nagyolsva, Nagysolymár, Polyánfalu, Pongrácfalva, Prakfalva, Ragyóc, Rihno, Szepesapátka, Szepeskárolyfalva, Szepesmindszent, Szepesremete, Szepesszentlőrinc, Szepes-tölgyes, Szlatvin, Szomok, Szomolnokhuta, Vojkfalva, Zakárfalva, Zsiga. (38 obcí a 1 mesto.)

Volebný okres iglovský.

Sídlo: Igló.

Arnótfalva, Betlenfalva, Dénesfalva, Erdősfalva, Görög-falu, Haraszt, Hernáté, Hernádtapolca, Igló, m. so sr. mag., Imrikfalva, Káposztafalva, Lassúpatak, Laszkovány, Létánfalva, Márkusfalva, Merény, Óviz, Ötösbánya, Pálmfalva, Svedlér, Szepesedelény, Szepespatak, Szepessümege, Szepesamásfalva, Sztracena, Véd-falu, Veres-hegy. (26 obcí a 1 mesto.)

Volebný okres Késmárk.

Sídlo: Késmárk.

Bélakorompa, Busóc, Deresény, Feketebérc, Frigyes-vágása, Hollólonnic, Javorina, Keresztfalu, Késmárk m. so sr. mag., Kisszalók, Krig, Lándok, Majorka, Maldur, Nagyőr, Répásfalva, Rókus, Sörkút, Száztelek, Szepesbela m. so sr. mag., Szepesgyörke, Szepesszentgyörgy, Szepes-tótfalu, Tátraalja, Toporc, Ujbéla, Ujterebes, Zár. (26 obcí a 2 mestá.)

Volebný okres levočský.

Sídlo: Levoča.

Abrahámpikfalva, Ágostháza, Alsórepás, Baldóc, Csütörtökhely, Detrefalva, Dolyán, Dománfalva, Duránd, Farkasfalva, Felsőrepás, Göböl-falva, Görgő, Illésfalva, Kattony, Kiskérény, Kiskuncfalva, Kisvár, Kolcsó, Kö-

perény, Leibic m. so sr. mag., Lengvart, Lőcse m. so sr. mag., Lőcseszentanna, Mahálfalva, Ménhárt, Nemes-sány, Roskfalva, Ruszkin, Szepesalmás, Szepesárki, Szepesdaróc, Szepeshely, Szepesjánosfalva, Szepeskört-vélyes, Szepesnádas, Szepesolaszi m. so sr. mag., Szepesrét, Szepesszentpál, Szepesudvard, Szepesvárálja, m. so sr. mag., Tarcafő, Vitfalva. (39 obci a 4 mestá.)

Volebný okres Ólubló.

Sídlo: *Ólubló.*

Alsólápos, Alsólehnic, Alsózugó, Berkenyéd, Erdős, Felsőlápos, Felsőzugó, Gibely, Gnézda, Hági, Hanusfalva, Hárság, Határhely, Helivágása, Hóka, Kalács, Kisfrankvágása, Kislápos, Kislomnic, Komlóskert, Kövesfalva, Kristályfalu, Lackavágása, Lehnice, Lublókorompa, Lublovárálja, Nagyfrankvágása, Nagyhársas, Nagymajor, Nagyszulin, Nedec, Ólubló, Ómajor, Osztonya, Pílhó, Podolin, Poprádfalu, Poprádremete, Relyó, Szentmindszent, Szepesjakabfalva, Szepesmátyásfalva, Szepesófalva, Tarhegy, Tavas, Ujhublo. (46 obci.)

Volebný okres spišskosobotský.

Sídlo: *Szepesszombat* (Spisská Sobota).

Alsóerdőfalva, Alsószépfalu, Batizfalva, Erzsébet-háza, Felka, Felsőerdőfalva, Felsőszépfalu, Filefalva, Gánóc, Gerlahfalva, Hernádfalu, Hernádfő, Hunfalva, Izsákfalu, Kakaslomnic, Landzsásótfalu, Lucivna, Malompatak, Mateóc, Menguszfalu, Nagyszalók, Ószelec. Poprád m. so sr. mag., Savnik, Stóla, Strázsa, Svábfalva, Szepesszomba, Szepesapolca, Szepesvéghely. (29 obci a 1 mesto.)

Stolica trenčianska.

Volebný okres bánovský.

Sídlo: *Bán* (Bánovce).

Alsódraskóc, Alsómotiesic, Alsóneszte, Alsóozor, Alsószalatna, Bán, Bánicsipkés, Bánkaraszna, Bánluzsány, Bánnyires, Bánpecsenyéd, Bánpetri, Bánkuskóc, Bántölgyes, Bánudvard, Bánzabos, Beresény, Babót, Babótszabadja, Borcsány, Bosányneprőd, Buzás, Csarnólak, Csermely, Csuklász, Dezsér, Eszterce, Farkaska, Felsődraskóc, Felsőmotiesic, Felsőneszte, Felsőozor, Felsőszalatna, Halács, Hornyán, Igazpüspöki, Kesnyő, Kishelvény, Kisradna, Kissándori, Latkóc, Litó, Mézgás, Mita, Nagyhelvény, Nagradna, Nagysándori, Nemesmita, Ölved, Peres, Péterszabadja, Poroszi, Radosa, Ribény, Rozsonymita, Rozsonyneprőd, Terbók, Timorháza, Trencséntölgyes, Ujviz, Vizocsány, Zayugrócz, Zayvárálja. (63 obci.)

Volebný okres Csaca-Kiszucaujhely.

Sídlo: *Csaca.*

Alsóvadas, Berekfalva, Borodbó, Budatin, Csaca, Csernye, Dombelve, Dunajó, Felsővadas, Felsőzboró, Fenyvessoros, Gerebes, Hámos, Határufalu, Havas, He-

gyeshely, Karásznó, Kaszásrét, Kelebény, Kisdivény, Kiszucaujhely, Lodnó, Lótos, Nagydivény, Nagyróna, Neszlény, Óbeszterce, Ócsad, Ókert, Órlóc, Ösvényes, Pázsitos, Radola, Radoska, Rezsőfalva, Rudas, Szaniszlófalva, Szedernye, Sziklaszoros, Tölgyesalja, Trencsénmakó, Trencsénrákó, Turzófalva, Ujbeszterce, Ujhelymogyoród, Ujhelyszabadi, Varjad, Veselény. (48 obci.)

Volebný okres illavský.

Sídlo: *Illava.*

Alsókoetskóc, Alsómogyoród, Barossháza, Bellus, Berces, Beresztény, Egyházasnádas, Felsőmogyoród, Felsőtölgyes, Gergőfalva, Hegyesmajtény, Hólak, Illava, Jólak, Kasza, Kaszakisvárálja, Kaszanagyvárálja, Kaszaróna, Kiskelecsény, Kisléva, Klobusic, Lédec, Lejtős, Máriatölgyes, Nagykelecsény, Nagysziklás, Peréte, Szentjánosháza, Szolopna, TERNÁDASD, Tóthalom, Trencsénteplic, Tunyogfalva, Vágerdóalja, Vágmogyoród, Vizolaj, Zsolt. (37 obci.)

Volebný okres Nagybičescse-Vágbeszterce.

Sídlo: *Nagybičescse.*

Almásfalva, Alsóhidás, Alsómélyesd, Alsóricsó, Bičescseszabadi, Bogyós, Boronás, Cselkőszabadja, Demény, Felsőhéve, Felsőhidás, Felsőmélyesd, Felsőricsó, Fűrészfalu, Hatna, Juházi, Kardos, Kelestyén, Kisbičescse, Kisfarkasd, Kisjeszence, Kislednic, Kisudva, Kolaróc, Koárfalva, Kosfalu, Köblös, Kölesfalu, Legelővölgy, Marikó, Marsófalva, Milohó, Nagybičescse, Nagyjeszence, Nagyudva, Nemeskutas, Nemeskvassó, Nemeslak, Osztopna, Paraznó, Pásztorzávod, Pelyvás, Peredmér, Pocsaró, Podmanin, Rabó, Ricsóvárálja, Sárosujfalu, Sebestyénfalva, Soltészpercsény, Szádecse, Sziklahát, Szulyóvárálja, Szurkos, Trencsénkutas, Trencsénpéteri, Trencsénselmec, Vágaggyagos, Vágajla, Vágbeszterce, Vághéve, Vágköre, Vágsomfalu, Vágvárálja, Vágzsímondháza, Visszhang. (67 obci.)

Volebný okres púchovský.

Sídlo: *Púchov.*

Alsónyiresd, Alsórétfalu, Alsóboró, Bélagyertyános, Bezdédfalva, Bolesó, Borešic, Donány, Dulóujfalu, Fehérhalom, Felsőkoetskóc, Felsőnyiresd, Felsőszernye, Felsőzáros, Hadas, Horóc, Igricke, Kebeles, Kiserdő, Köveskő, Kulcsos, Kvassó, Láz, Lázalja, Lednic, Lednichidas, Lednickisfalu, Lednicróna, Lednicvárálja, Liboresudvard, Magasi, Medne, Mikosfalva, Nemőc, Nemsó, Oroszlánkó, Péhó, Percsényiszabadi, Poroszka, Puhó, Szalonca, Szedmerőc, Széppatak, Tohány, Trencsénfogas, Trencsénzávod, Vágbánya, Vágormos, Vágpárt, Vidornya, Vöröskő. (51 obci.)

Volebný okres trenčiansky.

Sídlo: *Trencsén.*

Ádámfalva, Alsószernye, Alsószucs, Alsózáros, Barátiszabadi, Beckó, Beckókisfalu, Bodóka, Bogoszló, Bosác, Csákfalu, Csákháza, Cobolyfalu, Diósfalu, Drétoma, Felső-

szucs, Gallyas, Hámos, Ivánháza, Kalános, Kisszaniszló, Kistarajos, Kocsóc, Melcsic, Morvamogyoród, Nagybiróc, Nagyszaniszló, Nagytarajos, Nemesmogyoród, Nemesujfalu, Nemesváralja, Rozvád, Szelec, Szucsgyertyános, Tornyos, Trencsén m. so sr. mag., Trencsénjánosi, Trencsén püspöki, Vágapátfalva, Vágapáti, Vágaranyos, Vágbékás, Vágesütörtök, Vágegyháza, Vághidas, Vágkohány, Vágrákó, Vágrévfalu, Vágszabolcs, Vágszállás, Vágsziklás, Vágujfalu, Vágutas, Vágzamárd, Velsóc. (54 obcí a 1 mesto.)

Volebný okres žilinský.

Sídlo: *Zsolna*.

Alsóosztorány, Alsótízseny, Babkó, Bella, Bicscsfalva, Bitérfalva, Csicsmány, Egbelény, Facskó, Felsőosztorány, Felsőtízseny, Felsővisnyó, Frivaldnádas, Györkeháza, Harmatos, Háromudvar, Jeszenye, Kalacsány, Karasznyán, Kenyered, Kiseserna, Kóvágás, Kunfalva, Litvaberzseny, Litvailló, Litvaszinye, Majosfalva, Majosmező, Nagycsorna, Nemesőr, Óváralja, Órlak, Palosnya, Rajec, Suja, Szentistvánpaták, Sztercsény, Szunyogfalva, Terhely, Trencsénladány, Turirtovány, Vághegyes, Vágmedec, Vágtapolca, Várna, Zebény, Zsolna m. so sr. mag., Zsolnabánfalva, Zsolnaberkes, Zsolnaerdőd, Zsolnalitva, Zsolnatarnó. (51 obcí a 1 mesto.)

Stolica turčianska.

Volebný okres štubniansky.

Sídlo: *Štubnyafürdő* (Štub. Teplíce).

Alsóštubnya, Alsótüresék, Berestyénfalva, Bodófalva, Bodorfalva, Borefalva, Felsőštubnya, Felsőtüresék, Hedvigfalva, Ivánkafalva, Kevice, Kiscsepény, Kisraksa, Lászlófalva, Lazány, Léza, Márkfalva, Mezőpaták, Moskóc, Mosóc, Nagycsepény, Štubnyafürdő, Szentmária, Szocóc, Tópróna, Turócabrahámfa, Turócanrásfalva, Turócbalászfalva, Turócborkut, Turócdívék, Turócerdőd, Turócejzenő, Turócelemenfalva, Turóckisfalva, Turócliget, Turócmeggyes, Turócnádaskér, Turócnémeti, Turóceremete, Turócrudnó, Turócszentgyörgy, Turócszentmihály, Turóctótfalu, Turóctölgyes, Turócudivard, Valcsa, Znióváralja, Zorkóc. (48 obcí.)

Volebný okres turč.-sv.-martinsky.

Sídlo: *Turócszentmárton* (Turč. Sv. Martin).

Alsókálnok, Bálintfalva, Benefalva, Blatnica, Deákfalva, Deákfalva, Draskócvölgye, Epres, Felsőkálnok, Folkusfalva, Gyulafalva, Ivánkaföld, Kerpelény, Kisjeszen, Kisselmec, Kistorboszló, Kossuth, Kostyán, Lamosfalva, Laszkár, Nagyjeszen, Nagyrákó, Nagyturány, Nécpele, Nolesó, Pribóc, Révayfalva, Ruttká, Sutó, Szklabinya, Szklabinyaváralja, Szucsány, Szucsányváralja, Tarnó, Tomcsány, Turócbéla, Turócbeszterce, Turóckárolyfalva, Turócménes, Turócszentmárton, Turócszentpéter, Vágkelesény, Vágratkó, Zábor, Zaturesány, Zsámbokrét. (46 obcí.)

Stolica zvolenská.

Volebný okres baňskobystrický.

Sídlo: *Besztercebánya* (Baňská Bystrica).

Balázs, Besztercebánya m. so sr. mag., Dóval, Göncölfalva, Hermánd, Kallós, Kisélesd, Majorfalva, Martalja, Óhegy, Olmányfalva, Padkóc, Perhát, Rudló, Szelese, Szénás, Szentjakabfalva, Urvölgy, Zólyomnémeti, Zólyomzászfalu. (19 obcí a 1 mesto.)

Volebný okres brezniansky.

Sídlo: *Breznóbánya* (Breznó).

Alsószabadi, Benesháza, Bikás, Borosznó, Breznóbánya m. so sr. mag., Cserpaták, Erdőköz, Feketebalog, Felsőszabadi, Garamhidvég, Garamnémetfalva, Garamolaszka, Garampéteri, Garamsálfalva, Garamszentandrás, Garamszentmiklós, Hédel, Jarabó, Jecenye, Kisgaram, Libetbánya, Lipcseutca, Lopér, Lucató, Mezőköz, Mihálytelek, Mosód, Póráz, Rásztó, Sebesér, Sebő, Szikla, Vácok, Vámos, Zólyomlipese. (34 obcí a 1 mesto.)

Volebný okres veľkoslatinský.

Sídlo: *Nagyszalatna* (Veľká Slatina).

Alsómicsinye, Becsó, Csécsén, Cserény, Domszög, Dubravia, Felsőmicsinye, Felsőpercsény, Garamkirályfalva, Gyetva, Hegyhát, Herencsvölgy, Horhát, Imréd, Keremese, Királyka, Kisócsa, Kisszatna, Kordérháza, Lukóca, Malokópercsény, Nagyócsa, Nagyszalatna, Oróc, Pallós, Pónikkohó, Radvány, Récske, Szakbény, Szebedény, Tajó, Végles, Végleshuta, Végleskálnok, Zolna, Zólyommiklós, Zólyommócsa. (38 obcí.)

Volebný okres zvolenský.

Sídlo: *Zólyom* (Zvolen).

Bábaszék, Bacúr, Bozókszabadi, Budás, Dobó, Dobrókirályi, Dobronya, Dobróváralja, Erdőbádony, Farkaspetőfalva, Garamberzence, Garamhalászi, Garamszeg, Hajnik, Kovácsfalva, Mátyásfalva, Nagyrét, Osztróluka, Rakole, Számpor, Szászpelső, Szélnye, Tótpelső, Ujmogyoród, Vaségető, Zólyom m. so sr. mag., Zólyomberezna, Zólyombúcs, Zólyomkeeskés, Zólyomlukó, Zólyommihályi, Zólyomszabadi, Zólyomternye, Zólyomtúr. (33 obcí a 1 mesto.)

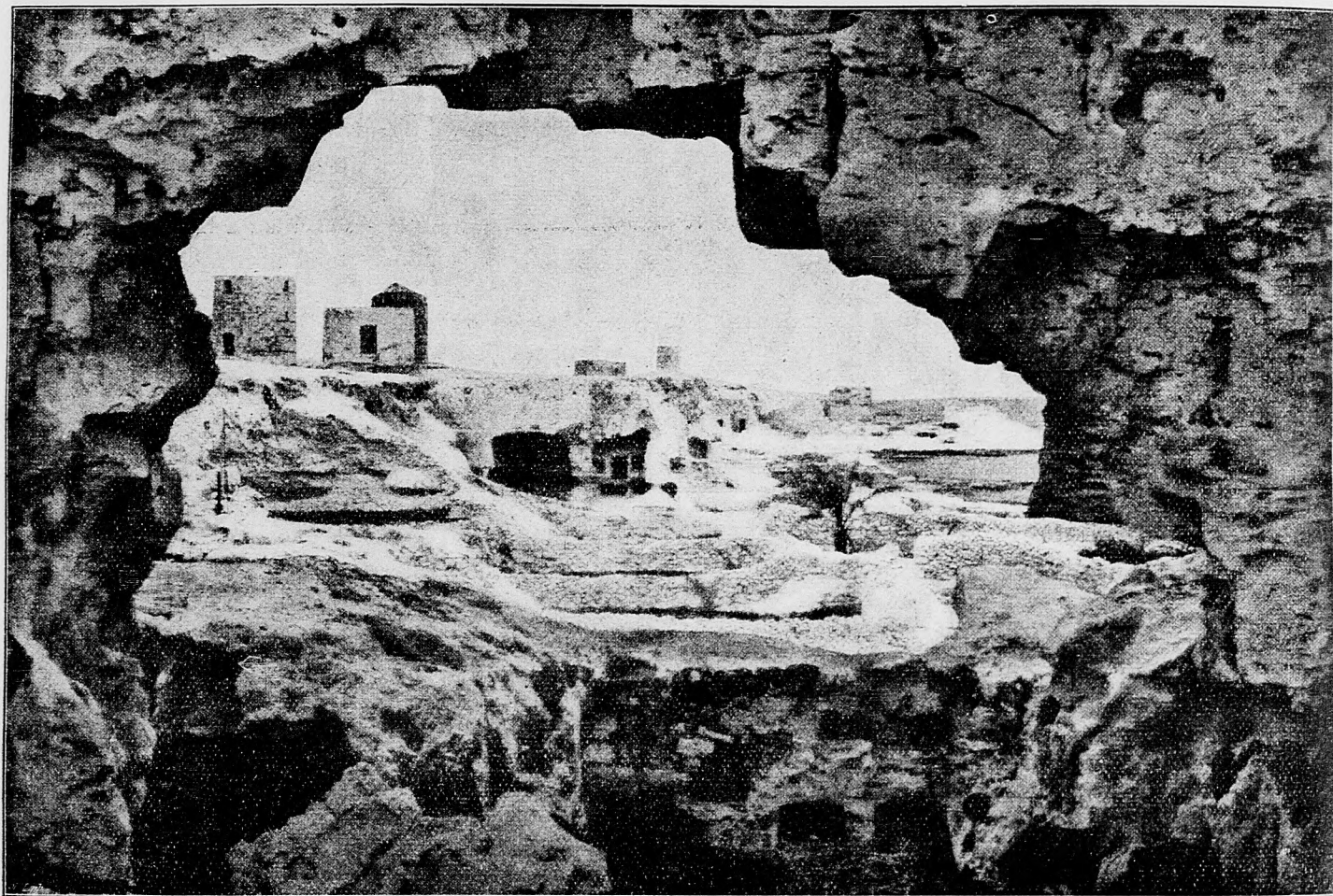
Porada kresťanskej ľudovej strany snemovej.

V útorok 21. apríla kresťanská ľudová strana snemová vo vlastnom kruhu vydržiavala poradu, ktorej predsedal pápežský praelát krajinický vyslanec Ján *Molnár*. V porade pojednávali o prípise pracovnej strany poľahke kandidovania členov za zápisníkov a do výborov

snemovne. Porada na tento prípis jednohlasne uzavrela, že ani za zápisníkov ani do výborov snemovne nikoho nekandiduje. Za vonkajších členov kresťanskej ľudovej strany snemovej, prijatí boli nasledujúci:

Dr. Jozef Simkovics lekár nemocnice, Budapešť, Ondrej Marszina kaplán, Trenčín, Pavel Sós piarista, Pápa, Edmund Soltész dekan-farár, Pécsujfalu, Ján Szvitek farár, Óbeszterce, Georg Krajník kaplán, Békéscsaba, dr. Jozef

Nagytapolcsány, Julius Balás duchovný, Nagykökényes, Jozef Brühl praelát-kanonik, Esztergom, Julius Csöngedy dekan-farár, Adony, Béla Doroszlai kaplán, Štefan Preiner kaplán, Ján Róth hlavný učiteľ, Dezider Rada správca, Štefan Jagicza farár, Miske, Ludvik Czandt farár, Szentmiklósvölgye, Elek Fásztus gym. prof. na odp., Tiszaujlak, Štefan Erdössy farár, Bátorkeszi, dr. Alois Dunay farár, Békésszentandrás, Anton Csaplár farár, Pápasalamon, Mi-

Katakomy v Alexandrii.

Sztrányovszky pravotár, Vágbeszterce, Edmund Sürger farár, Batizfalva, Ján Róbl farár, Budakalász, dr. Dezider Plechló pravotár, Nagyszombat, Jozef Baráczius dekan-farár, Szendrő, Michal Csada kráľ. úradník pozemkových kníh, Salgótarján, Alexander Kammergruber farár, Ujpanád, Elek Halaszi, učiteľ, Kishegyes, Ernest Janko farár, Alistál, Robert Hamon správca biskupskej kancelárie, Szatmárnémeti, Ján Boromisza pravotár, Zenta, Ján Hirling dekan-farár Ujszász, Mikuláš Martini dekan-farár, Pozsonyivánka, dr. Ján Bundala tít. kanonik, farár

chal Reibel kaplán, Dóc. Adolf Bóry farár, Martalja, Georg Bejcsey duchovný, Csimhova, a Julius Biró katecheta, Budapešť.

Zo snemovne pracovnej strany.

Snemovňa pracovnej strany po zahájení novej sessie 23. apríla začala pojednávať krajský rozpočet a ako referent vysvetloval ho krajský vyslanec Lóránt Hegedüs, ktorý z tejto príležitosti tú radu dal občanom, aby menej chodili do kaviarní, o 20 percentov viac šporovali a o 20 percentov viacej praco-

vali, takýmto spôsobom vraj krajina ľahko vyplatí tých dvetisícvestoštyriašesťdesiat miliónov, ktoré potrebné sú ku zaočrteniu v tomto

obecnosti už prijala a v podrobnostiach prijme ho o niekoľko dní. Pri pojednávaníach rozpočtu v podrobnostiach, v poradnej sieni snemovej, vy-

Jarné kvety.

rozpočte označených výdavkov. Za tieto dobré rady občania zaiste nepoďakujú sa vláde pracovnej strany. Rozpočet pracovná strana vo vše-

sedáva riadne len 30—35 vyslancov pracovnej strany. Toto v najneprijateľnejšom svetle predstavuje celý systém terajšieho zastupiteľstva ľudu.

Následník trónu v Budapešti.

Následník trónu, arciknieža Franc Ferdinand 29. ráno prišiel do Budapešte a v zastupiteľstve jeho veličenstva kráľa tohože dňa predpoľudným v budínskom hrade slávnostne zahájil delegácie uhorsko-rakúske. Najprv prijal delegátov rakúskych a potom uhorských a večer vrátil sa do Viedne.

BESEDNICA.

Hlasy v mori.

(Dokončenie.)

Za niekoľko okamžení všetci sme boli na brehu. Rybári bežali ku sieti, potom behali sem a tam, máchajúc rukami a kričiac hlasne. Jedni mali v rukách povrazy alebo reťaze, iní zase železné vidly na žrdkách alebo drúky a tak utekali ku moru. Táto veľká trma-vrma mala taký dojem na človeka, jako keďby celá osada bola prišla o rozum.

Ale sa ani niet čomu diviť. V sieti plával jedon obrovský žralok. Morská potvora poľovala akiste na bahňákov a prenasledovala ich až do siete, aby ich mohla zhltnúť. Tu i tu aj jeden bahňák vyskočil z vody. Akiste sa chcel zachrániť pred svojim nebezpečným nepriateľom, ktorý sa zavše ponoril do hĺbky, zavše zas zjavil sa vo vyšších vrstvách vody a ukazoval svoje veľké plutvy, zlostne šľahajúc svojim chvostom na vodu.

Obyvatelia osady báli sa, že im obrovské zviera roztrhá sieť, preto sa usilovali natoľko, aby ho urobili neškodným. Rybári vedia už zo zkušnosti, že takáto obluda často úplne zničí sieť, cena ktorej často činí veru aj vyše tisíc korún.

My všetci už neraz videli sme žraloka; ale živeho, plávajúceho nevidel z nás ešte žiaden. Práve preto takmer zastydla v nás krv, keď morská obluda vystrčila hlavu z vody a hneď nato otvorila svoju veľkú papuľu, ktorá by bola pristala trebárs aj za vráta.

Teraz som už na to bol zvedavý, že jako vyťahnu z vody to obrovské zviera, ktoré, súdiac dľa jeho hlavy, mohlo byť aspoň osem alebo desať metrov dlhé. Toto podujatie sľubovalo sa byť odvážlivým a práca veľmi zaujímavou.

Obyvatelia osady na tom sa rozhodli, že zvieraťu na hlavu zahodia slučku, taktiež i na chvost a že žraloka takto vyťahnu na breh.

Hneď sa prichytili ku práci. Dvaja chlapi sadli do člna, ktorý zaveslovali na priestor mora, pod ktorým bola sieť rozprestretá, lenže sa najprv obidvaja prežehnali.

Meravo, nepohnute, so zatajeným dychom hľadeli

sme na dvoch chlapov a zaiste všetci o tom sme rozmýšľali v tom okamžení, že títo dvaja ľudia akiste nikdy viac nevykročia na suchú zem. Jestli žralok tam vytrčí hlavu, kde práve vtedy bude člnok, tak sú obidvaja synami smrti. Ale rybári akiste už viackrát mali do činenia s takýmito morskými obludami, bo takmer vopred vedeli, že kde sa im zjaví žralok najsamprv. Tak šikovne plávali so svojou loďkou na priestore nad sieťou.

Žralok, jako keďby bol cítil, že mu hrozi nebezpečie, za dlhú chvíľu sa neukázal. Dvaja chlapi v člnu začali už byť netrpezliví. Jedon stojac napredku člna, slučku držal v rukách a vždy hľadel na more, druhý zas držal veslá, aby v páde potreby rýchle mohol zahnať člnok ku brehu.

Ale odrazu neďaleko od člna more začalo akoby vref. Keď sme pozreli ta, žralokova hlava už sa zjavila nad vodou, ale v tom istom okamžení rýchle aj zmizla. Sotva minuly so dve minúty a morská voda asi na tri kroky od člna znova sa začala búriť a za tým naskutku vytrčil žralok svoj chvost. V člnu sediaci rybár vtedy rýchle zahodil naňho slučku.

Naše pohľady takmer primrely ku moru. Čakali sme s utajeným dychom, že čo bude teraz s dvoma v člnu sediacimi chlapmi. Jako keďby sme boli uhádli!

Žralok raz sa zvrhol vo vode a so sdivhnutým chvostom tak udrel rozheganý člnok, že tento sprášfal a utonul pod vodu.

Nám po tele prešly zimomriavky a takmer zka-meneli hľadeli sme jedon na druhého. Boli sme istí, že dvaja rybári zahynuli v mori alebo že sa dostali do žalúdka žraloka. Ale sotva minuly so dve okamženia, keď dvaja rybári, ktorých držali sme už za ztratených, naraz zjavili sa na povrsí mora a plávajúc rýchle čosi kamsi boli už na brehu.

S výkrikami radosti vítali ich na brehu stojaci ľudia, ktorí vtedy už ako len vládali, tak fahali dlhý koniec povrazu, jedon koniec, ktorého s nesmiernym trepotaním potrhávalo ozrutné morské zviera.

Asi dvadsiati fahali dlhý povraz, ale zato sotva si vedili dať rady s rozpajedenou obludou. Len teraz videli rybári, že do jakého tvrdého dreva zafali svoju sekeru. Len teraz videli, že jaké ozrutné telo má to zviera. Bolo treba vidieť, ako sa občas vzpriamilo do výšky vo vode, otvoriac svoju veľkú papuľu, ako keďby celej osade bolo hrozilo pohltutím! Potom, keď späť spadlo do vody s nesmiernym pľasknutím, len tak sa búrilo more od neho!

Keď telo žraloka do poly už bolo na brehu, ja a jedon môj spoločník veľmi opatrne blížili sme sa k nemu. Vtedy sme sňaly svoje flinty s pliec a po dve gule poslali sme oblude do hlavy. Gule, tak sa zdalo, maly svoj účinok, bo žraloka počnúc od toho okamženia opustila jeho obrovská sila. Teraz už zriedkavejšie potrhával povraz.

Nato ešte jednu slučku zahodili naňho a sice na

hlavu. A takto za krátky čas celé zviera vytiahli na breh. Ačkoľvek žralokovi sila už ubudala, ale preto ešte vždy usiloval sa vyslobodiť, zúfale máchajúc svojím chvostom a lámajúc, drúzgajúc v zlosti všetko, čo bolo v jeho blízkosti. Veru by zle bol obišiel ten rybár, ktorého by žralok bol dočiahol svojim chvostom, iste by ho bol dolámal na kúsky.

Teraz rybári ozbrojení drúčkami bili, mlátili hlavu bezpomocného zvieraťa dotiaľ, kým len trochu života tušili v ňom.

CHYRNÍK.

Zdravotný stav jeho veličenstva kráľa s každým dňom obracia sa k lepšiemu. Jeho veličenstvo každodenne prijíma vo výsluchu dvorných hodnostárov a vybavuje riadne predložené mu štátne záležitosti.

Noví kardináli. Dľa rímskeho časopisu «Osservatore Romano» sv. otec pápež Pius X. vydržiavať má tajné a 28. mája verejné konsistorium, na ktorom vymenuje nových kardinálov, medzi ktorými vymenovaný má byť aj najdostojnejší pán knieža-primas Uhorska, arcibiskup ostrihomský, skutočný vnútorný tajný radea dr. Ján Csernoch a knieža arcibiskup viedeňský dr. Piff.

Barón Géza Fejérváry † kapitán uhorskej gardy po dlhej nemoci, opatrený sv. sviatosťami, 25. apríla večer zomrel vo Viedni. Pochovali ko 28 apríla. Jeho veličenstvo pri pohrabe zastupoval následník trónu arciknieža Franc Ferdinand.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie v mesiaci máji sviatosť birmovania udeľovať bude v dekanátskych okresoch Bardijov, Tapoly a Tárca; v druhý deň svätodušných sviatkov birmovať bude v Košiciach a v tretí deň v obciach okolo Košíc ležiacich. 18. apríla osvietený pán biskup v kaplane biskupskej rezidencie za kňaza vysvätil Augustina Hoczmanna a 22. apríla zvyčajnú mesačnú konferenciu držal paniam katolíckeho patronážu a spolku katolíckych gazdiniek, z ktorej príležitosti veľavýznamnú prednášku držal aj kráľ. sudca dr. Imrich Kostka. Slávnosť 11. apríla akožto dňa potvrdenia zákonov r. 1848., pretože v tomto roku na ten deň padla Veľká Sobota, preložená bola na 20. apríla, z ktorej príležitosti kanonik a mestský farár dr. Imrich Konrády slúžil slávnostnú sv. omšu, na ktorej súčasťnil sa vojenské, mestské a stoličné vrchnosti. — Ku zkuškam tunajšej kráľovskej, katolíckej praeparandie, minister výučby za dozorcú vymenoval Karola Oberle, profesora hlavnej reálky budapeštanskej. — Ku podpore kaplnky, ktorú zariadiť idú v tunajšom semeništi, zamýšľajú vydať poučné spisy, ktorých povodcom je Štefan Tóth, administrátor obce Apáthi.

Z biskupstva spišského. Skut. vnút. tajný radea, jeho excellencia dr. Alexander Párvy osvietený pán biskup spiský vydal VI. obežný list, ktorý obsahuje

nasledujúce veci: Púť do Ríma. Nariadenie ohľadom vystavenia školského vysvedčenia o úspešnom odbavení IV. alebo VI. triedy elementárnych ľudových škôl k dokázaniu svojho volebného práva ku krajinským poslancovým voľbám. Ministerské nariadenie v záležitosti bytnej a zahradnej príslušnosti učiteľov. Pri voľbe farára hlasovacie právo majú len katolícki výborníci. K vnútornému spravovaniu určené fundacionálne listiny oslobodené sú od aekvivalentu. — Krajinský spolok uhorsko-kresfanských robotníčiek v Budapešti jeho excellenciu osvieteného pána biskupa dra Alexandra Párvyho vyvolil za svojho ochrancu. — 19. apríla minulo 11 rokov tomu, čo náš osvietený pán biskup vysvätený bol za biskupa. Z tej príležitosti v ten výročitý deň kanonici s vnútorným kňazstvom korporatívne holdovali u jeho excellencie. Veľpraepošt Ferdinand Fertsek, všestranne a vrele milovaného arcipastiera pozdravil s peknou latinskou rečou. Osvietený pán biskup s vnútorným dojatím poďakoval sa za vyjavenie synovských citov, uistiac svojich kňazov o svojej stálej otcovskej láske.

Chýry zo Šáriša. Prešov: Dr. Štefan Novák osvietený pán biskup grécko katolícky osobne odbavoval hlavné pobožnosti veľkonočných grécko-katolíckych sviatkov a 12. apríla za kňazov vysvätil bohoslovcov Štefana Kozák a Alexandra Csabinyák. Stoličný výbor 22. apríla vydržiaval riadne jarné shromaždenie, v ktorom medzi inými predmetami ustanovili volebné kruhy ku krajinským poslancovým voľbám a utvorili 8 služnovský okres so sídelným mestom Magyarraszlatica. — Adalbert Zaborovszky praepošt a mestský farár 23. apríla slávil svoje meniny, z ktorej príležitosti blahoželanania vyslovili mu zastupitelia mestských a stoličných vrchností, početní priatelia, predstavení škôl a katolíckych spolkov a žiačky kláštora anglických mnišiek na jeho počtu zariadily slávnostné predstavenie. V spišskej stolici vznikol pohyb, aby tá stolica železničnou čiarou Eperjes—Korompa spojená bola so šárišskou stolicou. Podžupan šárišskej stolice od 1. decembra 1913. do konca marca 1914. vydal 1099 cestovných passov do Ameriky asíce 762 pre mužských a 337 pre ženské, kdežto minulého roku v tomistom čase vydali 355 passov, teda o 744 menej ako v tomto roku. Z tohoto vidno ak náramne sdvíha sa počet vystahovalcov zo Šáriša do Ameriky, ačpráve tam pre nedostatok práce len bieda čaká na národ. — Tohoročné assentírky vo všetkých okresoch Šáriša odbavujú od 15. mája do 20. júna. Alexius Krisko, ktorý pri debrecínskom attentáte bol pokaličený, už opustil nemocnicu a cez veľkonočné sviatky v Prešove sdržoval sa u svojej matky. *Alsósebes:* Provinciat rádu sv. Františka dočasne ztvoril tunajší kláštor pre nedostatok reholníkov. Následkom toho osvietený pán biskup košický, za správcu tunajšej fary vymenová Jozefa Téglásiho, farára obce Lubotény, za kaplána novovysväteného kňaza Augustina Hoczmanna a do obce Lubotény za administrátora poslal Jozefa Jankovics.

Chyry zo Spiša. Boriš, bulharský dedič trónu a knieža Cyrill 20. apríla prišli do Poprádu a ztadiaľ na automobile odcestovali do Gemerska. — V Levoči 13. apríla zastrelil sa administratívny praktikant Jozef Oroszi. — 126 dobrovoľníkov 15. apríla vtiahlo z Košíc do Levoče, aby tam odbavili svoju ďalšiu vojenskú službu. — V Ondrišlu (Merény) 11. apríla otvorili potravný spolok. — Lubický mestský pokladník n: odpočinku Gustav Demiter celý svoj majetok v hodnote 100.000 korún poručil lubickej evanjelickej cirkvi. Je to krásny znak veľkodušnej obetivavosti, z ktorého učí sa môžu i naši katolíci. — Spišské noviny agitujú za to, aby železničné spojenie zavedené bolo z Krompachoch do Prešova dotknutím sa Kluknavy a sárišských obcí Nagyvitéz, Fries a Kissáros. — V Kézmarku vznikol Pohyb, aby medzi Levočou—Lubicou—Kézmarkom a Tatranskou Lomnicou zariadená bola automobilová premávka. — Vo veľkonočné sviatky naše Vysoké Tatry mali viacerých navštevoateľov z Rakúska, z Pruského Sliezka, z Poľska a štyroch z Nórska, ktorí podujali tam skieové výlety. V Tátraszép-laku toho roku do minulého týždňa bolo 409 hostí.

Požiar. Z Ružomberka sdeľujú, že na peknej osade Fenyőháza úplne zhorel Kúpeľný hotel, kúpeľná budova a sklad stavebného dreva. Nebezpečie bolo veľké, bo v bezprostrednej blízkosti Kúpeľného hotelu s rabskými stenami a kúpeľnej budovy, ktoré horely, z oboch strán stoja dva najväčšie hotely osady: dvojposchodný Veľký hotel a hotel Šíp, na jedno poschodie a v tom istom rade sú i ostatné árarne hotely. Dozorca kúpeľov Alexander Soós a lesný kurátor Bartók vykonali všetko možné, aby prekazili šírenie sa nebezpečného ohňa, kým z blízkeho Ružomberka dojde hasičská pomoc. Hasičia z Ružomberka a Rybárpoľa s hlavným slúžnym Štefanom Horánszkym, s fiškusom Juliusom Belopotockým a mestským kapitánom Gejzom Czoborom ešte dosť zavčasu došli do Fenyőháza, lež oheň lokalizovať podarilo sa im len na spomenuté horiace budovy. Tri budovy však zhorely do knotu a škodu áraru šacujú asi na 120.000 korún. Toto nešťastie mesiacom pred započatím sa kúpeľnej sezony pre Fenyőházu znamená veľkú škodu. Jedinou potechou v nešťastí je, že ministerstvo orby, pod opaterou ktorého kúpele stoja, bo je osada árarým majetkom, už dávno malo v pláne namiesto zhorenej počiatocnej kúpeľnej budovy postaviť modernú kúpeľnú budovu a požiar túto záležitosť teraz prirýchli. Je teda nádej, že Fenyőháza po nešťastí, ktoré ju stihlo, chytro príde do poriadku a jej predošli hostia i napozatým s takou láskou budú navštevovať túto malebnú kúpeľnú osadu, ako dosiaľ.

Koľko Slovákov je v Amerike? Slovákov v Amerike je 284.444. V jednotlivých štátoch je Slovákov: v Illinois 20.015, Nebraska 143, Ohio 33.102, New-York 22.847, Wisconsin 4808, Texas 320, Minnesota 2740, Iowa 1223, Pensylwania 141.657, Missouri 1871, Kansas, 597, Michigan 2893, Južná Dakota 163, Maryland 673. Sev. Dakota 125, New-Jersey 23.505.

Slováci obývajú najviac mestá: Chicago 13.093, Cleveland 12.977, New York 10.504, Bridgeport 6188, Pittsburg 5096, Newark 2493, Philadelphia 1880, Milwaukee 1577, Minneapolis 1444, Scranton 939, Detroit 869, St. Louis 842.

Neznáme zeme. Asi sedem millionov anglických kvadrátnych mil je ešte neprezkúmaných na zemeguli. Na prvom mieste stoja priestranstvá okolo severného a južného pólu asi 200.000 kvadrátnych mil. V Afrike je už málo neznámej zeme. Novú Guineu znajú len po pobrežiach, vnútro obývané kanibálmi (ľudožrúťmi) je neznáme. Neprezkúmaná je veľká arabská pustatina. V Austrálii neznáma je štvrtina. V Južnej Amerike v Kolumbii a Peru neprezkúmané sú ešte veľké priestranstvá.

Práve je ich dosť. Dľa najnovšieho výkazu na celom svete žije 13 millionov 52.846 židov a síce v Europe 9,950.175, v Azii 484.349, v Afrike 404.836, v Amerike 2,184.016 a v Austrálii 19.415. V samom Rusku býva ich vyše 6 millionov.

Svatozemského komissariátu púť do svätej zeme r. 1914. Odchod 27. júna. Návrat 31. júla. Smer cesty: loďou po dunaji dolu po Černovodu—Constanza—Carihrad—Smyrna—Beyruth—Caifa—Carmel—Nazarret—Tabor—Tiberias, (do konca po lodi) Kafarnaum—Caifa (v Galilei sdržovanie sa cez 4 dni) Jaffa—Jerusalem. Betlehem—Svätý Ján—Betánia—Jericho—Mrtvé More—Jordan—Jeruzalem (v Judeji sdržovanie sa cez 8 dní) Jaffa—Beyrut—Portsaid—Kairo—Alexandria (v Kaire sdržovanie sa cez tri dni) Brindisi—Triest—Budapest. Toto je jediná úradná bezpečná a v svätej zemi obľúbená púť. Cena púte: I. trieda 900 kor., II. trieda 700 kor., III. trieda 350 korún s celým zaopatrením z Budapešte a z piatky do Budapešte. Prihlásiť sa možno: Budapest, II., Margit-körut 23.

Rozumná žena

sa už po jej zovňajšku pozná lebo rozumná žena je vždy pekná a čerstvá. Väčšina žien vie oceniť tú veľkú moc, ktorú jej poskytuje pekná tvár a preto je aj Fellerova «Elsa» pomáda na tvár tak veľmi obľúbená. Táto učí tvár mäkkou, ružovou, čistou a jemnou, odstráni pehy atď. a stoja z nej 2 téglíky franko len K 5.—, tiež tak cenné je pri pestovaní krásy aj Fellerovo blednové mydlo (80 hal.) a Fellerovo ľalijové mydlo (1 kor.), ktoré sa súčasne upotrebuje. Nádherný vzrast vlasov pôsobí chytrá pravá Fellerova tannochina pomáda so známkou «Elsa». Táto občerstvuje a soslňuje pôdu hlavy, čini vlasy bujnými a hybkými a nedopúšťa tvorenie šupín. Téglík stojí I. druhu K. 1.60, silnejší druh K. 3.—. Kdo má bolenie hlavy, migránu atď. upotrebuje Fellerov ochladzujúci a boľasti tíšiaci migránový kuliček, ktorý dlho vytrvá a len 80 hal. stojí. Tiež tak obľúbená je proti boleniu očí a meneniu pred očima atď. posilňujúca a zapálenie nedopúšťajúca očná vódka od lekárniky E. V. Fellerovej za K 1.—. Všetky tieto vyzkúsené výrobky sú jedine pravé, keď sa objednájú u lekárniky E. V. Fellerovej v Štubici Kostolná-ul. č. 18. (Záhrebská stolica).

Hospodár len vtedy môže mať veľkú radosť, keď zožatú hojnú úrodu vymlátiť môže motorovou mlatiáč-

kou, pochádzajúcou z motorovej dielne Ludvika Kállaiho. Presná adresa: *Ludvíha Kállaiho* motorová dielňa, *Budapest, VI., Gyár-utca číslo 28.*

HOSPODÁRSTVO.

Prečo je u nás viac lichvy švajciarskej, ako sivej fajty?

Chovanie rožnej lichvy v našej vlasti sa za posledné tri desaťročia nesmierne zmenilo. Roku 1884. totižto v Uhorsku spočítali 5 millionov kusov rožnej lichvy, zmedzi ktorej asi 4 milliony kusov bolo uhorskej a len 1 million západnej strakavej fajty!

Lenže sa od toho času naše gazdovské pomery podstatne zmenily. Prevažná väčšina lúk a pastvín dostala sa pod pluh, úhory gazdovia už nenechávajú úhormi a tak je pre statok čím diaľ tým menej paše, čoho následok bol zase ten, že rožnú lichvu aj cez leto boli prinútení gazdovia držať na maštali, čím sa chovanie statku stalo o veľa drahším.

Za takýchto okolností naši gazdovia z chovania uhorskej fajty prešli na chovanie západných, takzvaných švajciarských fajt. Lebo sa táto lichva pri zodpovednom krmení rýchlejšie vyvinuje, dáva o veľa viac mlieka, skôr ju možno vytučiť. Pre toto je teraz u nás viac lichvy švajciarskej ako uhorskej fajty.

Pravda je síce, že nad uhorského vola niet súcej-

šieho do jarma, ale zase má tú chybu, že ho na tom istom krme ľahšie možno vytučiť a aj mäso z neho je o 10—20 halierov lacnejšie, ako zo švajciarskeho vola. A že sa voly zo západnej fajty aj do jarma dobre hodia, toho dôkazom sú tie kraje našej vlasti, kde volov z uhorskej fajty ani nepoznajú.

To je ale už zase iná otázka, že či by uhorskú fajtu bolo radno všade zameniť za voly strakavej fajty? To je všeobecne známé, že sa uhorská fajta uspokojí v lete so slabšou pašou a v zime so skromnejším krmom. Kde teda nemajú bujné pastviny a kde lichvu len slabšie môžu krmíť, tam uhorskú fajtu nech nikde nezamieňajú so západnou barvistou fajtou, bo táto posledná pri slabom krmení zakrpatie, kravy z nej budú zle dojiť a tak ešte menší užitek bude donášať, ako uhorská fajta. Kde ale pre rožnú lichvu majú lepšie pastviny a aj cez zimu ju hojnejšie môžu krmíť, tam sa chov barvistej, strakatej fajty lepšie bude odplácať.

Zlé vlastnosti uhorskej fajty sú tieto: nesmierne pozde, asi len v piatom roku je vyvinutá, slabo tučnie a od kráv z tejto fajty za rok sotva možno nadojiť vyše 1000 litrov mlieka. Nasledovne za dobré krmenie nikdy neodmení sa tak štedre, ako švajciarska fajta. Uhorskú fajtu rožnej lichvy teraz chovajú takmer už len na Dolniakoch a v Sedmohradsku.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

MOJÍM MILÁČKOM je Feller-ov

„ELSA-FLUID“

«Ziadon zázrak! Kedykoľvek som si prechladnutím alebo prievanom nejaký neduh priťahol, keď ma hlava a zuby aj hrozne bolely, keď ma nácha, trhanie v údoch až na nevydržanie sužovali, Feller-ov «Elsa-fluid», môj miláčik, ešte vždy utišil boľast. Aj v dňoch zdravia viem si oceňovať jeho nervy oživujúci, občerstvujúci účinok. Každodenné umývanie sa s ním okrášľuje kožu, posilňuje zrak a pripravuje výborný pôžitok!»

Takto a podobne osvedčujú sa všetci, ktorí na lekárske odporúčanie Feller-ov Elsa-fluid aj pri lámke, reume, pri zastaralých neduhoch, pichaní v boku, bolení chrbta a križov atď. pravidelne upotrebovávajú. Feller-ov Elsa-fluid aj proti kašľu, zachrípnutiu, boleniu prs a hrdla, zimničnemu stavu s výsledkom sa užíva.

Tento obrazok, malý a predsa mnohomluvný bez jarmočnej reklamy, len ku chráneniu sa čitateľa pred bezcennými napodobeninami fľašu s ochrannou známkou ukazujúci postačuje, lebo presvedčuje, že Elsa-fluid zadrží, čo sľubuje. Pri tom je lacný. 12 fliaš všade franko 5 korún.

Zapečenie, nechuf k jedlu, ochromenie, záha, zdutie, hámorrhoidy a tlak v žalúdku sú nemociami, ktoré sa nesmú zanedbať. 6 škatuliek Feller-ových rebarbarových «Elsa-piluliek» stojí len 4 koruny franko. Domáci lekár vďačne povie, prečo a ako treba užívať obidva výrobky. Ale musia byť pravé! Takéto zhotovuje lekárnik E. V. Feller, Štubica, Kostolná-ulica č. 18. (Záhrebská stolica.)

Zo Spiša.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! Ráďte prosím uverejniť tento dopis v našom milom Krestane.

Náš stoličný administratívny výbor 14. apríla vydržoval zasadnutie. Pojednávalo sa o stave našej stolice v mesiaci marci. Erárne príjmy obnášali v dani a všeliakých poplatkoch 491.088 korún, teda o 9277 korún viac ako v marci minulého roku. Lieh shotovujú v 62 liehovniach a pivo v 4 pivovárňach. Nákazlivých nemocí v marci v celej stolici bolo v 183 pádoch. Lekársko-polícajných pádov a pitvaní bolo 8. V Jaglovciach, v Margicanoch a v Dubrave pre rozličné detské choroby na dlhší čas zavreť museli školy. K doplneniu platu obecných a náboženských učiteľov minister náboženstva a výučby udelil štátnej podpory 255.118 korún. Kráľ. školdozorstvo konalo 14 úradných navštívení. Zdravotný stav liehvy sa polepšil, nakoľko v Tvarošnej slintavka a kulhavka už prestáva a iné liehvacie choroby ukázaly sa len v málo pádoch. Liehvací obchod bol dosť čulý a sprevádzaný bol bez prekážky; na železnici odviezli do iných krajov Uhorska 396 kusov rožného statku, 108 oviec a 232 ošípaných, do cudzozemska ale 53 kusov rožného statku.

Stoličný výborník.

ANEKDOTY.

Šibeníčný humor.

Väzeň (vstupuje po prvý raz do cely): Pane dozorca! Úfam že ma nebudú moji susedia znepokojovať hrou na piáne.

Pán a sluha.

Pán: Ešte jedno vám musím sdeliť pred vstúpením do mojej služby. Ja som veľký hrubian.

Sluha: A ja, pane grófu, čo možno ešte väčší!

Na železnici.

Jedna chudá dáma osloví pri obluku sediaceho pána:

— Pane, buďte tak laskavý a zavrite to okno, bo zamrznem.

Jedna druhá, tučná dáma skočí jej do reči:

— Prosím, nezavrite oblok, bo sa ináč upečiem v tejto horúčosti.

Dámy pozrú jedna na druhú a o minútu pozdejšie už veľmi neprijemné pravdy vyhadzujú si na oči.

Na to jeden druhý pán, ktorý posial mlčal, takto riekol k pánovi sediacemu pri okne:

— No dobre, zavrite oblok; a keď táto dáma už bude upečená: potom ho môžete zas otvoriť, aby druhá zamrzla.

Každý najmenej jedného člena zádováž Katolíckej Ludovej Jednote!

Hlavylámka.

Kde je jedna slečna?

Spisy redakciou odporúčané.

«Dobrý vojak» má nápis to veľmi drahocenné dielko, ktoré dostal za 20 halierov u dra Jozefa Janda v Nyitrapereszlény. Každý rekrút by to mal mať, vtedy by sa rodičia nemuseli báť, že ich bedlive vychovaní synovia by prišli na vojenčine o mravnosť, o pobožnosť a poctivosť. Veľmi vrele odporúčame tento výborne zaujímavý sošit.

«Sviatosť birmovania». Druhé vydanie. Dostal za 10 halierov u dra J. Janda v Nyitrapereszlény. Pri zápise k birmovke každý birmovanec by mal dostať do ruky túto znamenitú knižočku, ktorej cennosť nedá sa písať. Len toľko tvrdíme: Vezmi a čítaj.

Odkazy redakcie.

L. B. F. Sz. Ďakujeme. Príde najbližšie. — A. B. P. Možno len v nas'edujúcom. — F. K. K. Nakoľko možno vďačne vyplníme Vaše žiadosti.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Krestan». «Krestan» už cez XXI. dvadsaťjedon rok bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny krestan číta a predpláca len «Krestana».

NESTLÉ'OVA

OSVĚDČENÁ DĚTSKÁ MOUČKA

ÚPLNÁ POTRAVA PRO KOJENCE.

Dávky na пробу a poučný sošitok o opatere detí zdarma zasiela **HENRIK NESTLÉ**
Wiedeň, I., Biberstrasse 26. D.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 29. apríla.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	26.30—26.70
„ stolnobelohradská,	„	25.65—26.75
„ peštianska,	„	25.75—26.80
„ banátska,	„	25.45—26.70
Raž prvotriedna	„	20.40—20.85
„ druhotriedna	„	20.00—20.30
Jačmeň prvotriedny	„	14.45—15.00
Ovos prvotriedny	„	16.10—16.90
„ druhotriedny	„	15.70—16.00
Kukurica	„	13.60—13.80
Otruby drobné	kor.	10.70—11.10
„ hrubé	„	11.10—11.40

Múka pšeničná:

e.	0	1	2	3	4	5	6
K.	20.80	20.50	20.10	19.50	19.10	18.50	18.10
e.		7	7½	8			
K.		17.40	16.20	7.80			

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Hrach lúpaný	kor.	42.00—51.00
Hrach nelúpaný, čistý	„	31.00—36.00
Rasca (kmín)	„	78.00—81.00
Fazula strakavá	„	20.00—20.50
Fazula veľká biela	„	23.50—24.50
Šošovica čistá	„	40.00—76.00
Mak	„	72.00—75.00
Proso	„	—
Konopné semä	„	26.00—26.5
Zemiaky (hornouhorské) ruzové	kor.	4.70—4.90
„ „ žlté	„	5.70—5.90
Zemiaky (hornouhorské) biele	„	4.20—4.30
Datelinové semä červená datelina	„	185.00—200.00
„ „ lucerna	„	120.00—170.00

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	140.00—141.00
Slanina mestská 4-kusová	„	120.00—121.00
„ „ 3-kusová	„	128.00—129.00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, kríšťalový	kor.	41.00—46.00
„ „ White-Star (***)	„	36.00—40.00
Cukor v klobúkoch	„	80.50—81.00
„ kockový	„	82.50—83.00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	„	56.00—57.00

Vyzvanie k predplateniu.

Vetkých horlivých podporovateľov katolíckych pohybov uctive prosíme s prítomným aby «Kreššana» v kruhoch svojich známych rozširovať si nezažovali. Odberateľov «Kreššana» ale, ktorí nám predplatné od dlhého alebo kratšieho času dlhujú, napomíname, aby nám podlžnosť svoju bez meškania zaplatili.

Predplatná cena pre «Kreššana»-a:

na celý rok	4 koruny,
na pol roka	2 koruny,
na štvrt roka	1 koruna.
Do Pruska: na celý rok	6 korún.
Do Ameriky: Na celý rok	8 korún.

Administrácia Kreššana.

PRVEJ JAKOSTI SOLINGENSKÁ BRITVA

Kuvaná z najlep. anglickej striebornej ocele, rukou brúsená, na vlas fajne vyostrená, hneď k upotrebeniu.

1611. číslo s čiernou lesklou rúčkou	K 1.80
1612. „ s „ „ so širokým nožom	„ 2.—
1616. s bielou rúčkou s nožom z kanonovej ocele	„ 3.20
1616 s čiernou rúčkou s anglickým nožom	„ 3.50

Hanns Konrád Budapest, 280. Rákóczi-ut
S. N. K. na I. poschodi. 1

Friedrich Karol Hagenauer

kostolnych obrazov maliar na skle.

Budapest, VIII., Gólya-u. 44. sz.

Stará spoľahlivá katolícka firma! — Ochetne poslúži s cennými rozvrhmi!

Krešťanský svetový názor je blahonosný bez výmenky pre každého.

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznačeniami !!

Ludvik Kállai motor dielna

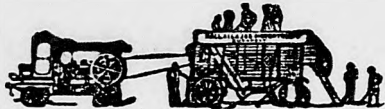
Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvzrelej Ludvika Kállai

elektrické benzínokomobil stroje ku mlažbe

s dvojitým vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchší a najdokonalejší mlátený stroj prítomnosti

Bez strojnika ľahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

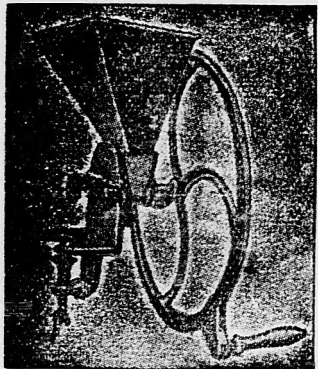
Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mláteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlast najlepšie podarili.

Cenník s obrázkami na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Prv než vyliahnú sa vám kurence, húsky, kačičky

objednajte si skrze mňa privilegovaný mlynok na kukuricu; týmto mlynkom somlet možno pomerne ku vývinu drúbeže najfajnejšie a bárs akej veľkosti krúpy. Ľahko s nim zaobchodiť. Cez hodinu somele asi 25 kg. Na raz snestia sa doň 4 litre kukurice. Dochovávatelom drúbeže je to nevýhnutne potrebný hospodársky stroj. I. čísla i s krútidlom váži 14 kg.

Gena 20 korún

II. čísla s 19 kg. s gulatou osou 30 korún so zaslánim. K objednaníu s poštovou dobiekou u

HANNS KONRAD

budapeštianskej osady,

Budapest, 280. Rákóczi-ut 8. N. K. na I. poschodi

Pri objednaníu vopred zaslať treba 10 K. pradplatok. Kto odvoláva sa na tieto noviny, na žiadosť dostane zdarma s 5000 vyobrazením opatrený cenník.

Najlepšia kosa na svete je

kosa z kanónovej ocele.

Prevyšuje všetky fabrikáty.

Tieto kosa rozposielam pri úplnej záruke a ponač vyhotovené sú z najprvej triedy ocele, za ne berem na seba všemožnú zodpovednosť. S mojimi kosami rýchlo ide robota, bo ľahko režu akúkoľvek hrubú slamu. Riziko je vytvorené bo nesodpovedné kosa hned zamením alebo vrátim peniaze. ku každej kose zdarma dám 1. kus patent kariku

70	75	80	85	90	95	100	105	110	cm.
1.80	2.10	2.20	2.30	2.40	2.50	2.60	3.—	3.20	koruny.

ALEXANDER TAKÁCS vývozný dom Budapest,

280. Rákóczi-ut 8. N. K.

Cenník s 5000 vyobrazením zdarma. 15

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K, ľepšie 12 korún. Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snáh mäkké jak páper, driapané 80.

88, 42 K. — **Metove posteje.** A červeného cinovatu 1 dobre naplnená perin sa ebo 1 zpodna perina 130 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Podúška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.60, a 6.50. Krom toho shotovujeme vo veľkosti dia vole. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— ľepšie jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobiekou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade portá. **Benedikt Saehsej, Lobes 134. pri Pilsen (Čechy).**

Umelecký ústav kostolného zariadenia.

Vlastné doroby! **Karol Prinner**, majiteľ knieža-primaciálnych dvor. zasielajúcich obvodov: Brix a Anders, Zambach a Müller Budapest IV., Váci-u. 61. Viedeň IX., Maximilianplatz 3. Umelecký ústav kostolného zariadenia: Omšové rúcha, pluviale, baldachýny, úpne ornáty, kostolná bieležen, aiby, kamže, atd. Strieborný tovar kostolného náradia v jednoduchom a v najskvostnejšom vyhotovení, svietniky, kalichy, ciboria, pastorále, kríže, kadidlá. Kostolné a spolkové zastavy, čipky a vyšívania umeleckého vystrojenia.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel

1 kg. nové dobré drápané 2 K, ľepšie 2 koruny 40 hal.; prima pelbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snáh biele, driapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K.; biele ľajnové 10 K.; najfajnejšie papierie z pre 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteje

z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkým perim 16 K.; polpapierie 20 K.; papierie 24 K.; jednotlivé periny 10 K., 12 K., 14 K., 16 K.; podhlavky 8 K., 8 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 18 K., 14.70 K., 17.80 K., 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K., 5.20 K., 5.70 K. Spodné periny z pevného vrázkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobiekou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšírný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

Sklad: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 21.

S vyznačením päťkostoľskej, kaločskej a miškoľskej výstavy.

Ružence zhotovujúci domový priemysel Kalocsa

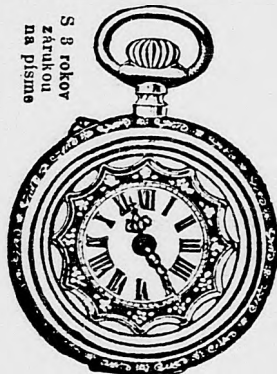
Trvanlivé a krásne sväté ružence v neobččajne bohatom výbere. Škapulia e nahradujúce zlaté, strieborné a aluminium medailony; obrázky krížiky atd. atd. Lourdesská voda v pôvodných fľaškách. Počas sv. misií milostné predmety aj ku priekupe davajú za prajných podmienok. — Cenník zdarma. — Adressa:

FRANC TANTOS, KALOCSA.

Čistý dôchodok obracia sa ku cieľom cirkevným.

MEVYHADZUJTE PENIAZE

S 8 rokov zárukou na písme

za zlú hodinky, keď u mňa k dost nín sú 007. čísla pôvodné

Delnicke Roskopf

vačkové hodinky za 4.50 K.

Tieto hodinky chodia na kamého h ich stroj je dokonale preskúmaný a napravený. V pád tova nesodpovie zamením ho alebo vrátí peniaze. Veľký výber vačkových hodiniek prsteňov, zausnic, retiazok, ste tých hodin a budičkov. ľavý cenník s 5000 vyobrazeniami zdarma. K obj dnaníu s poštovou dobiekou v budapeštianskej vývozný dom: **HANNŠ KONRAD Budapest, 280, Rákóczi-ut 8. N. K.** I. poschodie.

Najväčší vývoz hodin Uhorska.

„TOKIO“

KYNŌZENIE OTLAKOV

so zázračným úspechom dávka 60 halierov. Dorába **Anton Tömöry, Cegléd.** K dostaniu v každej ľepšej lekárni. Istotné vyliečenie.

Vyborené šijáce stroje,

tak tiež bycikle a gramofóny vo veľmi ľavných cenách na sklade má

JOZEF HABAN

Budapest, VII., Almássy-tér 14.

Pýtojte si veľký obrázkový cenník zdarma.

Sadislav Germán

ústav umeleckých kostolných tovarov, VIEDEŇ VII., Mariahiiferstrasse 96.

Jediný chýrný obvod uhorský vo Viedni.

Ku zariadeníu kostolov a káplníek v bohatom výbere a pri najvýhodnejších cenách odporúčam nasledujúce predmety: omšové rúcha, pluviale, ornáty, baldachýny, zastavy, um. čipky, hodobné látky, kalichy zvláštného doroču, ciboria, monstrancie, lampy večného svetla, svietniky, kadidlá, atd. Sochy svätých, obrazy krížovej cesty. — Jedným slovom všetky predmety k zariadeníu kostolov. — Uznana spolanlivost. Pre-na a solidna výluha.

Najnovší obrázkový cenník, na žiadosť rozpočet a hotová zásielka vzoriek.

„Jágerská voda“

(žalúdkove kvapky).

Shotovujú v lekárni milosrdných bratov v Jágri (Eger).

Tento výtečný liek už viac ako od 100 rokov po všetkých stranách Uhorska a zahraničia so zvláštnym úspechom upotrebuju pri vnútorných neduhoch, aké sú: *nechut k jedeníu, krče v žalúdku, závrat, kolika, máľoba, zimnica a krče zapríčinené vetrami atd.* — Zovnútorne ale proti rheume, pakostnici, hlavybolu a bolesti na akejkoľvek čiastke tela s úspechom potrebuju sa ku potieraniu. Ponevač „Jágerská voda“ následkom mimoriadnejši zvláštnosti jej veľmi je rozšírená, preto ju často padelajú, z tej príčiny dávajme **Granát Jablkom** ozdobeným olopozor na pôvod-veným kupakomnú modrú fľašku zatvorenú.

Na základe r. 1905. pod číslom 7075/IV. vydaného nariadenia ministerstva vnútra „Jágerskej Vodu“ shotovovať slobodno jedine v Jágerskej lekárni Milosrdných Bratov a len ztad. dovol. je do obchođu ju uvádzat.

Malá fľaška 50 h., stredná fľaška K 1.50, veľká fl. K 3.— 12 malých fľašiek K 5.— 12 stredných fľašiek K 15.— 12 veľkých fľašiek K 28.— 6 veľkých fľašiek K 15.— K objednaníu v lekárni Milosrdných Bratov v Jágri (Eger). Jágerská voda k dostaniu je v každých lekárniach a drogeriach Uhorska.

Ochr. známka.